

Sovellusprojekti Kodavi, 1. palaveri

Paikka: Agora, kokoushuone C431.1
Aika: tiistai 4.2.2020 klo 8.19–10.15

Läsnä

Projektiryhmä

Lauri Antila, puheenjohtaja
Outi Hilola
Anne Vaarala
Antti Kauppi, sihteeri

Tilaajan edustajat

Nelli Lyyra
Kristiina Ojala
Jorma Tynjälä

Ohjaajat

Jukka-Pekka Santanen
Enni Stylman

Pöytäkirja

Laadittu – 5.2.2020

1. Palaverin avaus

Santanen ehdotti Antilaa palaverin puheenjohtajaksi, ja Antila ehdotti Kauppia sihteeriksi. Ehdotukset hyväksyttiin ja puheenjohtaja Antila avasi palaverin.

2. Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Santanen esitti, että palaveri on päätösvaltainen, kun palaverissa on läsnä vähintään yksi kunkin osapuolen edustaja. Palaveri on laillinen, kun projektioorganisaatio on saanut palaverin esityslistan vähintään vuorokautta ennen palaveria.

Päätökset:

- Palaveri on laillinen, kun kaikki projektioorganisaation jäsenet ovat saaneet esityslistan vähintään vuorokautta ennen palaveria.
- Palaveri on päätösvaltainen, kun läsnä on vähintään yksi projektiryhmän jäsen, tilaajan edustaja ja sovellusprojektin vastaava ohjaaja.
- Palaverin esityslista on lähetetty projektioorganisaatiolle 31.1.2020, joten palaveri todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

3. Esityslistan hyväksyminen

Esityslista hyväksyttiin ilman muutoksia.

4. Osallistujien esittäytyminen

Kaikki palaverin osallistujat esittelivät itsensä. Nuutti Rantanen ja Jari Villberg eivät osallistuneet palaveriin.

Lauri Antila on tietotekniikan maisterivaiheen opiskelija, joka on aiemmin valmistunut paperitekniikan insinööriksi. Häntä kiinnostaa erityisesti WWW-ohjelmointi, ja hänen harrastuksiaan ovat mm. musiikki, kuntosali ja tietokoneet.

Antti Kauppi on tietotekniikan toisen vuoden maisteriopiskelija. Hän on aiemmalta koulutukseltaan tradenomi, ja häntä kiinnostaa erityisesti ohjelmistokehityksen tehtävät.

Jukka-Pekka Santanen on ohjelmistotekniikan lehtori IT-tiedekunnassa ja hän on ollut mukana vetämässä sovellusprojekteja 1990-luvun lopulta lähtien. Hän perehdyttää projektin aikana Enni Stylmania vastaavan ohjaajan tehtäviin.

Anne Vaarala on toisen vuoden tietotekniikan maisteriopiskelija, joka on aiemmin valmistunut molekyylibiologiaksi. Hänen harrastuksiaan ovat tietokonepelit, lukeminen ja lenkkeily.

Outi Hilola on tietotekniikan toisen vuoden maisteriopiskelija. Hän on suorittanut myös kognitiotieteen opintoja, ja tietotekniikka kiinnostaa häntä monipuolisesti. Hilola on aiemmalta koulutukseltaan muotoilija.

Nelli Lyyra työskentelee tutkijatohtorina liikuntatieteellisessä tiedekunnassa liikuntapedagogiikan oppiaineessa. Hän on pitänyt projekteista, joissa on ollut mukana. Hän kirjoittaa ja lukee paljon töidensä puolesta.

Jorma Tynjälä on terveystiedon lehtori, jolla on pitkä historia liikuntatieteellisessä tiedekunnassa. Hänen työnsä pääpaino on opetuksessa.

Enni Stylman on projektin vastaava ohjaaja. Hän on vielä tietotekniikan maisterivaiheen opiskelija ja valmistumassa kuluvana keväänä. Hän on kiinnostunut opetustyöstä.

Kristiina Ojala on terveystiedon lehtori liikuntatieteellisessä tiedekunnassa. Hänen työnkuvaansa kuuluu paljon opetusta.

5. Tilaajan organisaatio ja toiminnan esittely

Tilajana on Jyväskylän yliopiston liikuntatieteellisen tiedekunnan terveyden edistämisen tutkimuskeskus, joka on yksi kansallisista yhteistyötahoista WHO-koululaistutkimuksessa. Tutkimuksessa selvitetään koululaisten kokemuksia terveydestä heidän arkipäivänsä eri konteksteissa. Tutkimus toteutetaan neljän vuoden välein ja siinä kerätään tietoa 11-, 13- ja 15-vuotiailta koululaisilta. Koko maan kattavaan tutkimukseen osallistuu noin 250 koulua ja yli 5000 oppilasta.

6. Aihe, taustoja ja kokonaistavoitteita

Sovellusprojektissa kehitetään helppokäyttöinen ja interaktiivinen sovellus WHO-koululaistutkimuksen datan visualisoinniseksi. Ojala esitteli aluksi terveystietoa oppiaineena sekä terveysosaamisen eri osa-alueita ja oppimistavoitteita. Kehitettävää sovellusta on tarkoitus käyttää mm. liikunnan- ja terveystiedon opettajaopiskelijoiden opiskelussa, opetustyössä ja laajemmin tiedonlähteenä.

Sovelluksen tavoitteena on vastata tiedolla johtamisen ja avoimen tiedon tarpeisiin sekä tuoda ajankohtaista tilastotietoa käyttäjien saataville. Kyselyjen tuloksia voidaan tarkastella maakunnittain, mutta ei kunnittain oppilaiden anonymiteetin takaamiseksi. Sovelluksen avulla myös tiettyjä ilmiöitä voidaan vertailla eri vuosien kyselyiden välillä.

WHO-koululaistutkimuksen data kerätään pääosin monivalintakysymyksin. Tutkijoita on mukana n. 200 yli 40 maasta. Tutkimusdata esikäsitellään Norjassa, jotta mahdolliset vääristymät saadaan poistettua. Ojala kertoi, että vastaajissa on sekä suomen- että ruotsinkielisiä oppilaita.

Lyyra kertoi, että neljän vuoden välein toteutettavan tutkimuksen kysymykset vaihtuvat melko vähän. Sovellus tulee käyttämään tietokantaa, johon tutkimuksen data tallennetaan. Tietokantaan tallennettava data tulee tarkentumaan myöhemmin. Alkuvaiheessa on tarkoitus tallentaa dataa, joka koskee Suomea. Tilaaja pohtii, tallennetaanko tietokantaan myös muiden Pohjoismaiden dataa.

Ojala esitteli kyselylomakkeen, jolla tutkimustietoa kerätään. Häntä pyydettiin lähettämään lomake projektiyhmielle.

7. Käyttäjien tarpeita ja projektin tavoitteita

Kehitettävän sovelluksen käyttäjiä tulevat olemaan opettajankouluttajat, opettajat ja oppilaat, mutta ei kuntapäätäjät. Lyyra esitti, että sovelluksen etusivulla voisi olla mahdollisuus valita käyttövaihtoehdoksi joko opettaja- tai opiskelijakäyttäjä.

Lyyra kysyi, miten sovelluksen ylläpito järjestetään myöhemmin, jotta tutkimusdata saadaan päivitettyä tietokantaan. Santanen esitti, että datan siirtoon on ehkä mahdollista toteuttaa valmis ohjelma tulevaisuudessa. Datan tallentaminen käsin ei ole kuitenkaan mahdollisuus, koska tutkimus suoritetaan vain joka neljäs vuosi.

Santanen kysyi, muuttuuko kyselydata eri kyselykertojen välillä. Tilaajan edustivat vastasivat, että mahdollisiin muutoksiin ei tarvitse varautua sovellusta kehitettäessä. Tutkimusdata tullaan esikäsittelemään ennen sen siirtämistä tietokantaan.

Sovellukseen valitaan muutamia keskeisiä terveyden ja hyvinvoinnin indikaattoreita, joita ovat mm. ravinto, uni, liikunta, päihteet, sosiaalinen media ja yksinäisyys. Tilaajan edustajat mainitsivat myös, että sovelluksen tulisi tarjota tietoa nuorten sosiaalisen median käyttäytymisestä. Luokittelevia muuttujia sovelluksessa ovat mm. sukupuoli, ikä, luokkataso, liikunta ja sosiaalinen media, jolloin myös kahdesta viimeksi mainitusta aihealueesta on mahdollista saada syventävää tietoa.

Lyyra esitti, että datan visualisoinnissa voidaan hyödyntää perinteisiä pylväs-, viiva- ja piirakkadiagrammeja. Lisäksi visualisoinnissa voidaan hyödyntää esim. tikku-ukkoja ja karttoja, joilla saadaan kuvattua tuloksia maantieteellisesti. Näin sovellus saadaan pidettyä riittävän yksinkertaisena ja helppokäyttöisenä. Ojala huomautti, että luovuutta ei kuitenkaan kannata rajoittaa, vaan mielikuvitustakin saa käyttää suunnittelussa.

Lyyra esitti, että sovellus voisi tarjota joitain raja-arvoja tulosten mittaamisessa. Ojala nosti tässä kohtaa esiin mm. liikunta- ja ravintosuositukset. Sovellus voisi antaa tiedon, mikäli esim. liikunnan määrä on vähäinen. Tynjälä esitti, että sovelluksessa voisi olla tekstikenttä, johon opettajat voivat kirjoittaa lisätietoa, tehtäviä tms.

Tilaaajan edustajat pohtivat, kannattaisiko sovellus toteuttaa myös mobiililaitteille ja käytettäisiinkö sitä ko. laitteilla. Tästä keskustellaan lisää tulevissa palavereissa. Mobiilisovelluksen haasteena saattaa olla sen käytettävyys, vaikka sen toteuttaminen ei olisikaan teknisesti hankalaa.

Tilaaajan edustajat toivoivat, että negatiivisten tulosten sijaan sovellus nostaisi esiin enemmän myös positiivisia tuloksia. Positiivisena tuloksena voitaisiin pitää esim. sitä, että moni oppilas syö aamulla aamupalaa (vrt. kuinka moni ei syö).

Santanen pyysi Lyyraa lähettämään diamateriaalinsa myös projektiryhmälle.

8. Mahdollisia toteutusratkaisuja

Vaarala kysyi, miltä sovelluksen visuaalisen ilmeen tulisi näyttää. Tilaaajan edustajat esittivät, että HBSC:n logon tulee näkyä sivuilla. Lyyra lisäsi, että sovelluksen eri osa-alueissa voisi käyttää eri värejä. Visuaalinen ilme ei saisi kuitenkaan olla liian räikeä, mutta toisaalta ei myöskään tylsä (esim. pelkkää valkoista tai vaaleansinistä). Tilaaaja antoi projektiryhmän jäsenille luvan käyttää mielikuvitusta visuaalisen ilmeen suunnittelussa.

Palaverissa katsottiin kouluterveyskyselyn mallisivua (*sampo.thl.fi*), joka todettiin selkeäksi ja yksinkertaiseksi. Vastaavasti TEAviisari (*teaviisari.fi*) todettiin melko sekavaksi ja hankalaksi käyttää.

Tynjälä esitti, että sovelluksesta pitäisi pystyä siirtämään hakutulokset Exceliin, csv-, ja kuvatiedostoon. Lyyra lisäsi, että nimenomaan vain hakutulokset pitäisi pystyä tallentamaan eikä itse sovelluksen käyttämää dataa. Viimeisimmässä tutkimuksessa kerätty data ei ole avoimesti saatavilla.

Antila kysyi projektissa käytettävistä kehitysvälineistä ja -teknologioista. Santanen ehdotti, että projektissa käytettäisiin samoja kehitysvälineitä kuin aiemmin toteutetussa Moveatis-projektissa. Samojen kehitysvälineiden käyttö helpottaa sovelluksen ylläpitoa myöhemmin. Tilaaajan edustajilla ei ole kokemuksia eikä tietoja kehitysvälineistä, joten Santasen ehdotus hyväksyttiin. Datan visualisoinnissa voidaan hyödyntää valmiita komponenttikirjastoja.

Tilaaajan edustajat totesivat, että sovelluksen käyttöliittymään tulisi saada tekstit ainakin suomeksi ja ruotsiksi. Tekstit voisivat mahdollisesti olla myös englanniksi, jolloin esim. englanninkielisen sovelluksen käyttö opetuksessa olisi mahdollista. Kielivalinnat tarkentuvat myöhemmin.

Tilaaajan edustajat esittivät, että sovelluksessa valittavat haku ehdot olisivat samalla sivulla haun tulosten kanssa. Tämä parantaa sovelluksen käytettävyttä, koska käyttäjän ei tarvitse vaihtaa sivua haku ehtojen määrittämisen ja tulosten hakemisen välillä.

Päätökset:

- Sovelluksen hakutulokset tulee olla siirrettävissä Excel-, csv- ja kuvatiedostomuotoon.

9. Projektin nimi ja tilat sekä jäsenten yhteystiedot

Projektiryhmä ehdotti projektin nimeksi Kodavi, joka hyväksyttiin.

Projektin työhuoneeksi ilmoitettiin Jyväskylän yliopiston Agoran C225.4.

Santanen jakoi kaikille palaverissa läsnäolueille yhteystietolomakkeen, josta löytyy kaikkien projektiorganisaatioon kuuluvien henkilöiden yhteystiedot. Kokoustiloista tiedotetaan projektiorganisaatiota kunkin palaverikutsun ja esityslistan lähettämisen yhteydessä. Santanen perustaa kaksi eri sähköpostilistaa, joista toinen on koko projektiorganisaatiolle ja toinen projektiryhmän jäsenille ja ohjaajille.

Päätökset:

- Sovellusprojektin nimeksi päätettiin Kodavi.

10. Projektipäällikön ja varapäällikön valinta

Antila esitti projektipäälliköksi Nuutti Rantasta ja varapäälliköksi itseään.

Päätökset:

- Projektipäälliköksi valittiin Nuutti Rantanen ja varapäälliköksi Lauri Antila.

11. Aikataulu ja prosessimalli

Kohdan käsittely siirrettiin seuraavaan palaveriin.

12. Sopimukset, lisenssit ja projektimaksu

Kohdan käsittely siirrettiin seuraavaan palaveriin.

13. Käytänteet

Kohdan käsittely siirrettiin seuraavaan palaveriin.

14. Muut esille tulevat asiat

Kohdan käsittely siirrettiin seuraavaan palaveriin.

15. Läsnaölijoille sovitut toimenpiteet

Jukka-Pekka Santanen

- perustaa projektin sähköpostilistan,
- pyytää ATK-tukea perustamaan projektiryhmälle verkkolevyt.

Enni Stylman varaa kokoustilan seuraavaa palaveria varten.

Tilaaajan edustajat pohtivat

- miten sovelluksessa käytettäviä muuttujia rajataan,
- mitkä olisivat kieliasetukset,
- mitä tutkimusdataa tallennetaan tietokantaan,
- onko tarvetta myös sovelluksen mobiilikäytölle.

Ojala lähettää tutkimuksen kyselylomakkeen projektiryhmälle.

Lyyra lähettää palaverissa esitetyn diamateriaalin projektiryhmälle.

16. Seuraavan palaverin aika ja paikka

Seuraavan palaverin ajankohdaksi päätettiin maanantai 10.2.2020 klo 14.15. Kokoustila ilmoitetaan myöhemmin.

Tämän palaverin esityslistan mukaiset kohdat 11-14 siirrettiin käsiteltäviksi seuraavassa palaverissa.

Päätökset:

- Palaverin ajankohdaksi päätettiin maanantai 10.2.2020 klo 14.15.

17. Palaverin päättäminen

Puheenjohtaja Antila päätti palaverin.

Jaettu materiaali

Santanen jakoi palaveriin osallistuneille projektiorganisaation jäsenten yhteystietolomakkeen.

Palaverissa käytiin läpi Ojalan diamateriaalia sovellusprojektin taustoista. Lisäksi käytiin läpi Lyyran diamateriaalia, jossa esiteltiin kehitettävältä sovellukselta toivottuja toiminnallisuksia ja ominaisuuksia.

Tynjälä esitteli kehitettävän sovelluksen kaltaisia WWW-sovelluksia, joita olivat THL:n kouluterveyskyselyn ja HBSC:n datan visualisoinnit sekä TEAvisari.